

Borbjerg Sparekasse

Årsrapport

2019

Cvr. nr. 15 41 67 18

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Selskabsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	11
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	12
Resultat- og totalindkomstopgørelse	16
Balance	17
Egenkapitalopgørelse	18
Kapitalkrav, kernekapital, kapitalgrundlag og solvens	19
Noter hoved- og nøgletal	20
Noter til resultat- og totalindkomstopgørelse	21
Noter til balancen	24
Noter til øvrige oplysninger	30
Noter anvendt regnskabspraksis	32
Noter væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder	42

SELSKABSOPLYSNINGER

Forretningsadresse Borbjerg Sparekasse
Bukdalvej 5
Borbjerg
7500 Holstebro

Cvr. nr. 15 41 67 18

Repræsentantskab

Valgt i 2019

Karen Kjelsmark Amstrup, Borbjerg
Steen Bjerrum, Borbjerg
Peder Jørgensen, Borbjerg
Steffen Toft Hansen, Hodsager
Jens Tarbensen Guld, Borbjerg
Henriette Skovsgaard Simonsen, Viborg
Anne Skovbakke, Borbjerg

Valgt i 2017

Ivan Bjerrum, Vinderup
Jesper Hedegaard, Borbjerg
Henrik Kirkegaard, Borbjerg
Jesper Lindberg, Mejrup
Mikkel Møller, Skave
Jens Ejvind Toft, Mejrup
Kim Toft, Borbjerg

Valgt i 2018

Trine Guldager Aarup, Mejrup
Preben Garde Jensen, Tvis
Helle Buch, Hvam
Jens Weinrich, Skave
Jørgen Frølund, Skave
Jørgen Dalgaard Hansen, Hodsager
Aksel Meldgaard, Ryde

Valgt i 2016

Torben Amstrup, Hvam
Henrik Andersen, Handbjerg
Bjørn Ryttersgaard Jacobsen, Borbjerg
Martin Lindbjerg, Vinderup
Rikke Lykkeskov, Herrup
Johan Mikkelsen, Stendis
Morten Saugaard, Skave

Bestyrelse

Torben Amstrup, formand *)
Aksel Meldgaard, næstformand
Jørgen Frølund

Peder Jørgensen
Henrik Kirkegaard **)
Anne Bruun Skovbakke ***)

Ledelseserhverv

- *) Bestyrelsesmedlem i Hvam Smede og VVS A/S, direktør og bestyrelse
- Bestyrelsesmedlem i Hvam Invest Holding ApS, direktør og bestyrelse
- Bestyrelsesmedlem i Hvam Skov- og Ejendomsselskab ApS, direktør og bestyrelse
- ***) Bestyrelsesmedlem i KK Ejendomme ApS, direktør og bestyrelse
- ***) A. Bruun ApS, direktør og bestyrelse

Direktion

Mogens Christensen, H.D.

Personale

Torben Grove Jokumsen
Lene Kjelsmark
Iris Smed Hansen
Mogens Thorup Elkjær

Kennet Nielsen
Lisbeth Præstholm
Henriette Skovsgaard Simonsen
Tommy Birch Nielsen

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Voergårdvej 2
9200 Aalborg

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Borbjerg Sparekasses hovedaktivitet er – ud fra en simpel forretningsmodel - at udbyde finansielle produkter til private kunder samt mindre og mellemstore erhvervsvirksomheder, primært i sparekassens lokalområde.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Indledning

Året 2019 blev igen et meget positivt år for Borbjerg Sparekasse.

- Egenkapitalen har rundet 100 mio. kr.
- Resultat før skat er rekordhøj og over 14 mio. kr.
- Udlånsvækst på 11,1 %
- Stadig høj solvens og solvensoverdækning

Kort fortalt er der igen tale om et fantastisk år, hvor der har været forrygende travlt og næsten alt er gået vores vej.

Resultatopgørelse

Resultatet før skat udgør 14.371 tkr. mod 10.012 tkr. året før. Resultatet er bedre end forventet for 2019.

Kigger vi på nettorenteindtægter, så er disse steget med 1.639 tkr. til 15.754 tkr. fra 14.115 tkr., svarende til en stigning på 11,6 %. Årsagen hertil er hovedsageligt stigende renteindtægter fra øgede udlån og kreditter og i mindre grad faldende renteudgifter til indlån.

Med virkning fra 1/7-2019 nedsatte sparekassen en del indlånsrentesatser til 0,00 %. Dette skete for at imødegå en for stor tilgang af indlån fra andre institutters kunder. Der er stadig ingen kunder, der betaler negative renter på indlån.

Flere og flere institutter har indført negative renter på indlån. Vi følger naturligvis udviklingen, og det er vores opfattelse, at vore indlånsrenter ligger i den høje ende af skalaen, og vi har også drøftelser i bestyrelsen om nødvendigheden af at indføre negative renter for at beskytte os mod uforholdsmæssig stor tilgang af indlån, som vil udhule vores indtjening.

Udbytte af aktier udgør 726 tkr. mod 212 tkr. Stigningen skyldes, at vi i 2019 har modtaget et ekstraordinært udbytte fra Sparinvest Holding på 683 tkr.

Gebyrer og provisionsindtægter er steget. Posten udgør 8.988 tkr. mod 7.538 tkr. året før. En stigning på ikke mindre end 1.450 tkr. Stigningen skyldes, at der har været meget stor aktivitet i sparekassen. Specielt på omlægning af realkreditlån i Totalkredit og DLR har der været ekstraordinær stor aktivitet.

Når man glæder sig over det pæne beløb sparekassen tjener i gebyrer og provisionsindtægter, er det vigtigt at huske, at en meget stor del kommer fra vore samarbejdsrelationer, som er Totalkredit, DLR Kredit, Sparinvest, Privatsikring m.fl. og således ikke er gebyrer, vi opkræver direkte hos vore kunder. Det er penge vi tjener, fordi vore kunder er loyale overfor sparekassen og de produkter, vi udbyder i kraft af vore samarbejdspartnere.

Kursreguleringer udgør 5.727 tkr. mod minus 653 tkr. året før. Kursreguleringerne fordeler sig med en gevinst på 6.586 tkr. på aktier, tab på 961 tkr. på obligationer og gevinst på 102 tkr. på valutabeholdningen. Sparekassen har en forsigtig politik på fonds, og vores fondsbeholdning udgøres da også af nogenlunde de samme værdipapirer som i tidligere år.

LEDELSESBERETNING

Resultatopgørelse, fortsat

Kurstabet på obligationer opvejes af renteindtægter af de samme obligationer. Det kan således konkluderes, at obligationerne samlet ikke har givet et nævneværdigt afkast.

I regnskabsåret har vi - i lighed med alle øvrige aktionærer - solgt 75% af vores aktier i Sparinvest til Nykredit som vi i forvejen har et godt samarbejde med omkring Totalkredit. Salget har medført en ekstraordinær kursgevinst på ca. 4 mio. kr.

Omkostninger

Udgifter til personale og administration er steget med 727 tkr. fra 12.502 tkr. til 13.229 tkr., hvilket svarer til en stigning på 5,8 %. Stigningen er nogenlunde ligelig fordelt på øvrige administrationsudgifter og lønninger. I 2019 har vi i gennemsnitligt været 9,0 medarbejdere mod 9,2 året før.

Når man forholder sig til vores omkostninger, er det værd at bemærke, at vi hvert år bruger pæne summer på sponsorater til lokale foreninger og arrangementer. Det er sponsorater som vi fornemmer der sættes stor pris på, og som vi er overbeviste om, er med til at fastholde og endda udvikle aktivitetsniveauet i vort område.

Afskrivninger på bygning og driftsinventar udgør nu 340 tkr. mod 149 tkr. året før. Stigningen skyldes at vi har valgt at afskrive ekstraordinært på ejendommen Bukdalvej 7, idet denne forventes nedrevet i forbindelse med en snarlig om- og tilbygning af sparekassen.

Posten nedskrivninger på udlån og tilgodehavender viser en udgift på 3.257 tkr. mod en indtægt på 1.448 tkr. året før. Der er således tale om en stigning på tkr. 4.705 i forhold til året før. En pæn del heraf kan forklares med ændringer i de såkaldte IFRS9 nedskrivninger og resten er nedskrivninger på individuelle kunder i henhold til gældende regler herfor. Det kan umiddelbart virke som et stort tal, når vi sammenligner med tidligere år, men kigger vi på nøgletallet ”årets nedskrivningsprocent, udgør den 0,9 og er absolut et acceptabelt niveau for året. Kigger vi over en 3-årig periode, udgør det samlede tal alene 1.263 tkr. svarende til 421 tkr. pr. år, og så er vi langt under gennemsnittet for sektoren som helhed.

For god ordens skyld skal bemærkes, at beløbene alene er nedskrevet og ikke nødvendigvis tabt.

Herefter lander årets resultat før skat på 14.371 tkr.

Af årets overskud skal sparekassen betale skat. Den beregnede skat udgør 1.985 tkr.

Herefter ender resultatet efter skat på ikke mindre end 12.386 tkr. mod sidste års 8.199 tkr.

Bestyrelsen foreslår en rente af garantkapital på 397 tkr. svarende til en uændret forrentning på 3 % af garantkapitalen. Renteprocenten må ikke direkte sammenlignes med udbytte for aktier, idet sparekassens rente af garantkapital skal ses i forhold til den nominelle værdi på garantbeviser, som altid svarer til kurs 100, hvilket ikke er tilfældet på aktier.

Efter den foreslåede rente kan der overføres 11.989 tkr. til egenkapitalen.

LEDELSESBERETNING

Udvikling i balancen

Den samlede balance udgør 494 mio. kr. mod 402 mio. kr. året før. En stigning på 23,0 %.

Af væsentlige poster i balancen kan nævnes, at udlån udgør 261 mio. kr. mod 235 mio. kr. året før, svarende til en stigning på 11,1 %. Væksten betegner vi som meget tilfredsstillende. Vort udlån er stadig fordelt på mange brancher og med stor spredning på mange kunder indenfor hver branche, hvorfor vi ikke føler nogen speciel risiko eller usikkerhed herved.

Kigger vi på fordelingen mellem privat og erhverv, så udgør den 72 % til private og 28 % til erhverv. Der er sket en stigning i udlån til private, mens udlån til erhverv har været nogenlunde uændret. Ændringen skal ikke tages som et udtryk for, at vi har ændret politik. Sparekassen ønsker stadig at lave udlån og garantier til mindre erhvervs kunder og ændringen skyldes alene ændring i efterspørgslen.

Obligationer, aktier og tilgodehavende hos kreditinstitutter, som tilsammen udgør vores overskudslikviditet, udgør samlet 207 mio. kr. mod 152 mio. kr. året før. Dette vidner om, at sparekassen stadig har en meget stor likviditetsoverdækning. LCR-brøken opgjort efter reglerne herom udgør 270,3 %.

Indlån er steget fra 297 mio. kr. til 365 mio. kr., med 68 mio. kr. svarende til 22,8 %. Indlånsoverskuddet - forskellen mellem udlån og indlån - udgør nu 104 mio. kr. mod 62 mio. kr. sidste år. Nøgletallet, udlån i forhold til indlån, udgør 74,1 % mod 82,8 % sidste år. Det er sparekassens overbevisning, at en god balance mellem netop indlån og udlån er afgørende for en god drift. Tallet må ikke blive for lavt, og det vil også være et fokusområde i 2020 at faldet ikke fortsætter i voldsom stil.

Kapitalforhold, solvens og likviditet

Årets resultat efter skat og rente til garantierne, 11.989 tkr., foreslår bestyrelsen henlagt til egenkapitalen.

Egenkapitalen udgør herefter 104.093 tkr. Stigningen svarer til 14,3 %.

Af den samlede egenkapital udgør garantkapitalen 13.731 tkr. mod 12.747 tkr. året før. En stigning på 984 tkr., som vi også er meget tilfredse med. Det vidner om stadig opbakning til sparekassen. Det er i høj grad de nye kunder, som også bliver garantier. Antallet af garantier udgør 1.358. Garantkapitalen er således fordelt på mange garantier og med et gennemsnit på omkring 10.000 kr.

Enkelte sparekasser har stoppet for indløsning af garantbeviser. I Borbjerg Sparekasse har vi altid haft en såkaldt venteliste-model, idet vi indløser garantbeviser i takt med, at andre kunder tegner nye. Ser vi tilbage på de senere år, har vi hele tiden kunnet holde ventelisten på et acceptabelt niveau og indenfor det, vi altid har stillet garantierne i udsigt. Ved årets slutning var der ingen garantier på venteliste.

Sparekassens solvensprocent er opgjort til 27,1. Lovens krav er stadig 8 %. Solvensprocenten ved årets start var 25,9 og er således steget med 1,2% point og niveauet er således tilbage på tidligere års høje niveau.

Nogle kan måske tænke, at det er tankevækkende, at solvensen ikke stiger mere, når egenkapitalen vokser. Her skal man være opmærksom på, at sparekassen også vokser og at vækst kræver egenkapital. Det er derfor vigtigt at sparekassen hele tiden konsoliderer sig, så der er råderum til vækst, men også for at vi kan fortsætte med at opfylde lovens – i øjeblikket stigende – krav til kapital. For god ordens skyld skal det nævnes, at sparekassen allerede opfylder alle kendte kommende krav til kapital. Det giver en dejlig arbejdsro, som kan bruges konstruktivt til vækst og kundepleje.

Sparekassen har opgjort sit individuelle solvensbehov til 10,8 %. Der er således en overdækning på ikke mindre end 16,3 %-point. Borbjerg Sparekasse ligger således stadig i den absolut øvre ende af skalaen for solide pengeinstitutter.

LEDELSESBERETNING

Kapitalforhold, solvens og likviditet, fortsat

Sparekassen har ikke modtaget statslige indskud eller garantier herfra, og den pæne solvens og likviditetsoverdækning er således 100 % baseret på sparekassens egne tal og ikke på lånt egenkapital.

Garantikapitalens andel af den samlede egenkapital udgør alene 13,2 %. Sparekassen er således særdeles velkonsolideret også uden at medregne garantkapitalen. Opgør vi solvensen uden at medregne garantkapitalen, udgør den 22,8 % og er således stadig langt over lovens krav på 8 %. Det skal dog bemærkes, at selv om vi ikke er afhængige af garantkapitalen, så ønsker vi den stadig, idet den er med til at give os det fornødne råderum, således at vi kan håndtere kunder af en vis størrelse.

Sparekassen vil i de kommende år, i betydeligt omfang, blive påvirket af stigende kapitalkrav, herunder NEP-tillæg, indfasning af kapitalbevaringsbufferen samt den kontracykliske kapitalbuffer. NEP-kravet er et udtryk for, hvor stor en polstring – målt i forhold til de risikovægtede eksponeringer – et pengeinstitut skal have. For pengeinstitutter med en balance på mindre end 3 mia. euro fastsætter Finanstilsynet NEP-tillægget i intervallet 3,5-6 % med et gennemsnit på 4,7 %. Finanstilsynet har i december 2019 fastsat sparekassens individuelle NEP-tillæg til 3,9 %, der indfases fra 2019 til 2023. Tillægget opgøres årligt af Finanstilsynet og vil blive opgjort igen i løbet af 2020 med baggrund i sparekassens indberetninger for 2019. Det samlede NEP-krav - kapitalkrav inklusiv NEP-tillæg - forventes primo 2023 at være i niveauet 19,3 procent, der udgøres af solvensbehov, kapitalbevaringsbuffer samt NEP-tillæg. Sparekassen opfylder allerede de kendte og kommende kapitalkrav.

Likviditet

Sparekassen opgør og indberetter likviditet til Finanstilsynet efter den såkaldte Liquidity Coverage Ratio (LCR), der siden 1. oktober 2015 og til 2018 løbende er blevet indfaset, hvor det nu skal udgøre 100 %. Det aktuelle tal for sparekassen pr. 31.12.2019 er 270,3 %.

Personale

Der har ikke været ændringer i personalestaben i hele 2019. I slutningen af året har vi ansat Trine Guldager Aarup. Trine tiltrådte den 2. januar 2020.

Samarbejdsrelationer

Når man er et lille pengeinstitut kan man naturligvis ikke klare alting selv. Dette løser vi ved samarbejde med forskellige parter. På den måde kan vi hele tiden tilbyde vore kunder de nyeste og mest aktuelle produkter og samtidig sikrer de, at Borbjerg Sparekasse kan tilbyde de samme produkter, som ellers kun er forbeholdt kunder i de største pengeinstitutter. Der har ikke været ændringer heri i løbet af 2019. Det er vores vurdering, at vore samarbejdspartnere er kompetente og hele tiden leverer relevante og konkurrencedygtige produkter. Specielt er det værd at nævne, at Totalkredit - hvert år - tilbagebetaler kundekroner med kr. 1.500 pr. lånt million. Dette har igen bragt dem i top som det billigste realkreditinstitut på de vigtigste udlånsformer. Et lignende tiltag er sket hos DLR, som nu har indført loyalitetsrabat.

LEDELSESBERETNING

Samarbejdsrelationer, fortsat

Sparekassen har derfor samarbejde med følgende:

- Totalkredit - som det foretrukne realkreditselskab på privatboligmarkedet
- DLR Kredit - som det foretrukne realkreditselskab på erhvervsejendomme
- Sparinvest - som den foretrukne investeringsforening og administrator af egenbeholdning på obligationer
- Bankinvest - som alternativ til Sparinvest på investeringsområdet
- AP-Pension og Nærpension - på personforsikringer
- Privatsikring - på skadesforsikringer
- Aros Forsikring - med henvisningsaftale omkring skadesforsikringer
- Codan - med henvisningsaftale omkring erhvervsforsikringer
- Sparekassen Kronjylland - som korrespondentbank og fondshandler
- Finans-Support - hvortil vi har outsourcet vores regnskabsudfærdigelse, EDB-bistand samt hjælp til udfærdigelse og vedligeholdelse af instrukser og forretningsgange
- SDC som datacentral

Forventet udvikling i 2020

Det er vores overbevisning, at opbakningen til sparekassen varer ved, og som følge deraf forventer vi stigende aktivitet og udlånsniveau, hvorfor vi også forventer, at vi kan fastholde en pæn toplinje. Samtidig regner vi også med stigende omkostninger. En anden væsentlig udgiftspost i sektoren er udgifter til nedskrivninger på kunder som følge af tab på udlån og garantier. Det er naturligvis svært at anslå et beløb, men det er vores klare opfattelse, at det bliver et overkommeligt beløb og det kan på ingen måde true vores selvstændighed. Dette begrundes i høj grad med, at vi hele tiden har ført en fornuftig kreditpolitik og gjort vort håndværk ordentligt.

Overskuddet af den egentlige sparekassedrift (resultat før kursreguleringer, nedskrivninger og ekstraordinære omkostninger) forventes at ligge på niveau med 2019 eller lidt under på grund af bl.a. budgettering med højere omkostninger som følge af administrative byrder og at vi ikke forventer samme aktivitet på realkreditområdet.

Idet vi har en klar målsætning om fortsat selvstændighed, budgetterer vi med en udlånsstigning på 8 % og en stigning i indlån på omkring 7 %. Stigningerne er budgetteret på baggrund af forventning om fortsat tilgang af nye kunder.

De senere år har været præget af en del fusioner blandt mindre og mellemstore pengeinstitutter. Lad os slå fast, og gentage, at det er Borbjerg Sparekasses strategi at forblive selvstændig til gavn for lokalområdet og vore kunder. Dette er kun muligt, hvis den store lokale opbakning fortsætter. Derfor bestræber vi os hele tiden på at tilbyde konkurrencedygtige produkter og priser samt yde en god service.

Usædvanlige forhold

Der har i 2019 ikke været usædvanlige forhold, der har påvirket indregningen og målingen af resultat og balanceposter m.v.

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning

Fra balancedagen og frem til aflæggelse af regnskabet for 2019 er der ikke indtrådt forhold, som ændrer vurderingen af årsrapporten.

Videnressourcer

Sparekassens fremtidige udvikling er afhængig af, at sparekassen også fremover kan tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse af vor hovedaktivitet. Dette har endnu ikke voldt problemer.

LEDELSESBERETNING

Særlige risici

Borbjerg Sparekasses risici vedrører væsentligst kreditrisici og markedsrisici.

Sparekassens risikostyring sker i overensstemmelse med de politikker, rammer og instrukser, som er fastlagt af sparekassens bestyrelse.

Sparekassens kreditpolitik fastlægger overordnet rammerne for udlån og sikkerhedsstillelser, herunder risikostyring. Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis, og øvrige udlån via opståede objektive indikationer for værdiforringelse, der kan give problemer med engagementet.

Sparekassens markedsrisiko består af risici vedrørende renter, valuta, aktier og likviditet.

Rammerne for markedsmæssige risici, samt risici der opstår i forlængelse af ændringer i renter og kurser på værdipapirer, overvåges løbende, og der afrapporteres til bestyrelsen på hvert bestyrelsesmøde.

Som led i kapitaldækningsreglerne skal sparekassen opfylde en række oplysningskrav om sparekassens risici. Samtlige oplysninger i henhold til oplysningskravene, de såkaldt Søjle III krav, fremgår af sparekassens hjemmeside www.borbjergsparekasse.dk i en særskilt udarbejdet Risikorapport 2019.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Borbjerg Sparekasse har ingen væsentlige forsknings- og udviklingsaktiviteter i gang.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der anvendes i et vist omfang skøn ved opgørelsen af individuelle og gruppevise nedskrivninger på udlån og garantier samt ved værdiansættelsen af unoterede værdipapirer. Det er vores vurdering, at usikkerhederne ikke er væsentlige i forhold til årsregnskabets retvisende billede. For yderligere beskrivelse af væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder henvises til note 23.

Vederlag til ledelsen

For at tiltrække og fastholde sparekassens ledelsesmæssige kompetencer er direktionens og ledende medarbejders aflønning fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsregnskabets note 6. Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og -praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på sparekassens risikoprofil.

Der kan suppleres med, at der ikke findes provisionsaflønning eller incitamentsprogrammer i sparekassen.

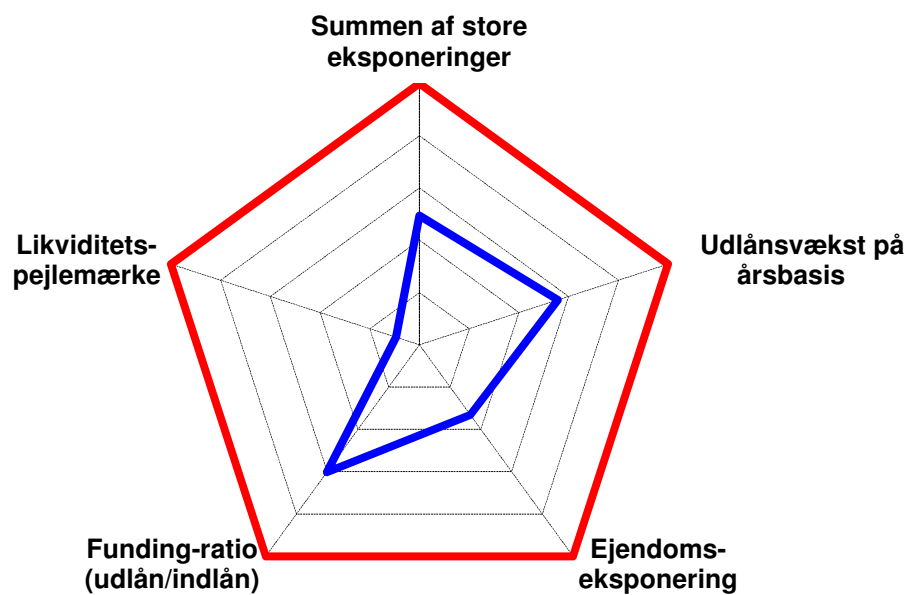
LEDELSESBERETNING

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet anvender den såkaldte tilsynsdiamant, der angiver fem pejlemærker for pengeinstitutvirksomhed med forhøjet risiko. Sparekassen overholder alle fem pejlemærker:

Grænseværdier	Finanstilsynet	Borbjerg Sparekasse
Summen af store eksponeringer	Maks. 175% af kapitalgrundlag	86%
Udlånsvækst	Maks. 20% om året	11%
Ejendomseksponering	Maks. 25% af de samlede udlån	8%
Stabil funding (udlån i forhold til arb. kapital)	Maks. 100%	60%
Likviditetspejlemærke	Min. 100%	1057%

Grafisk fremstilling af pengeinstitutets placering i Tilsynsdiamanten:

— Finanstilsynets grænseværdier (indeks 100) — Borbjerg Sparekasse 31.12.2019

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2019 for Borbjerg Sparekasse.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 og af resultatet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Borbjerg, den 28. februar 2020

Mogens Christensen
Direktør

Bestyrelsen

Torben Amstrup
Formand

Aksel Meldgaard
Næstformand

Anne Bruun Skovbakke

Henrik Kirkegaard

Peder Jørgensen

Jørgen Frølund

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til repræsentantskabet i Borbjerg Sparekasse

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Borbjerg Sparekasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalgrundlag og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i artikel 5, stk. 1 i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Borbjerg Sparekasse den 13. marts 2014 for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 6 år frem til og med regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger

Den regnskabsmæssige værdi af udlån og andre tilgodehavender målt til amortiseret kostpris udgør tkr. 261.045. Regnskabsposten er væsentlig og er forbundet med betydelige skøn vedrørende vurdering af eventuelle nedskrivningsbehov, hvorfor forholdet er anset for et af de mest betydelige ved revisionen.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger, har været:

- Gennemgang og vurdering af sparekassens nedskrivninger pr. 31. december 2019, samt de løbende nedskrivninger, der er udgiftsført i 2019. Gennemgangen omfattede en vurdering af "Erklæring om SDC A/S' IFRS 9-model" afgivet af datacentralens uafhængige revisor samt en vurdering af "Revisorerklæring om LOPI's hjælpeværktøj til 2019-årsrapporter" afgivet af foreningens uafhængige revisor.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Centrale forhold ved revisionen, fortsat

- Test af at sparekassens forretningsgange omkring tildeling af bonitetskarakterer på de enkelte udlån har fungeret tilfredsstillende, herunder at sparekassen rettidigt får identificeret de eksponeringer, der har et nedskrivningsbehov.

Testen har taget udgangspunkt i dels en risikobaseret tilgang og en tilfældig stikprøve. Den risikobaserede tilgang har især fokuseret på følgende eksponeringer:

- sparekassens største eksponeringer,
  - eksponeringer i risikofyldte brancher, som er defineret som landbrugseksponeringer og ejendomseksponeringer,
  - eksponeringer, der udviser svagheder i form af negativ udvikling i regnskabstal, overtræk, restancer eller lignende.
- Test af sparekassens forretningsgange omkring nedskrivningsberegning på eksponeringer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse.
  - Kontrol af at beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris på side 34, væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder på side 42, samt især note 18 på side 30 omhandlende kreditrisici er i overensstemmelse med lovgivningens krav og giver et retvisende billede af sparekassens kreditrisici.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet, fortsat

- opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol
- tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 28. februar 2020

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Henrik Bjørn
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne28606

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	Note	2019 tkr.	2018 tkr.
Renteindtægter	2	16.417	14.907
Renteudgifter	3	663	792
NETTO RENTEINDTÆGTER		15.754	14.115
Udbytte af aktier m.v.		726	212
Gebyrer og provisionsindtægter	4	8.988	7.538
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		22	15
NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER		25.446	21.850
Kursregulering	5	5.727	-653
Andre driftsindtægter		31	25
Udgifter til personale og administration	6	13.229	12.502
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		340	149
Andre driftsudgifter		7	7
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	7	3.257	-1.448
RESULTAT FØR SKAT		14.371	10.012
Skat	8	1.985	1.813
ÅRETS RESULTAT		12.386	8.199
TOTALINDKOMSTOPGØRELSE			
Årets resultat		12.386	8.199
ÅRETS TOTALINDKOMST		12.386	8.199
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING			
Renter af garantkapital		397	375
Overført til egenkapital		11.989	7.824
		12.386	8.199

BALANCE

	Note	2019 tkr.	2018 tkr.
AKTIVER			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		2.082	2.168
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	9	68.923	21.316
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	10	261.045	234.885
Obligationer til dagsværdi	11	107.066	98.172
Aktier m.v.	11	31.102	32.608
Aktiver tilknyttet puljeordninger	12	16.299	7.016
Grunde og bygninger i alt	13	1.574	1.856
Investeringsjendomme		199	391
Domicilejendomme		1.375	1.465
Øvrige materielle aktiver	14	273	311
Aktuelle skatteaktiver		2.460	630
Udskudte skatteaktiver	15	151	129
Andre aktiver		2.377	2.473
Periodeafgrænsningsposter		639	211
AKTIVER		493.991	401.775
PASSIVER			
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	16	0	0
Indlån og anden gæld	17	364.575	296.984
Indlån i puljeordninger	12	16.299	7.016
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris		0	0
Aktuelle skatteforpligtelser		0	0
Andre passiver		8.769	6.316
Periodeafgrænsningsposter		73	74
GÆLD		389.716	310.390
Hensættelser til tab på garantier		180	287
Andre hensatte forpligtelser		2	0
HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT		182	287
Garantkapital		13.731	12.747
Overført overskud		89.965	77.976
Renter af garantkapital		397	375
EGENKAPITAL		104.093	91.098
PASSIVER		493.991	401.775

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Garant- kapital	Overført resultat	Foreslået renter garant- kapital	I alt
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Egenkapital primo 2018	12.247	70.152	360	82.759
Til-/ afgang garantkapital	500	0	0	500
Årets resultat	0	7.824	375	8.199
Udbetalte renter af garantkapital	0	0	-360	-360
Egenkapital ultimo 2018	12.747	77.976	375	91.098
Til-/ afgang garantkapital	984	0	0	984
Årets resultat	0	11.989	397	12.386
Udbetalt renter af garantkapital	0	0	-375	-375
Egenkapital ultimo 2019	13.731	89.965	397	104.093

KAPITALKRAV, KERNEKAPITAL, KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENS

	2019	2018
	tkr.	tkr.
Kapitalkrav iht. lov om finansiel virksomhed §124, stk. 2	28.084	24.319
Det oplyste kapitalkrav udgør 8 % af den samlede risikoeksponering (solvenskravet)		
Søjle 2 tillæg	10.532	11.916
Kapitalbevaringsbufferkrav	8.776	5.700
Kontracyklisk kapitalbufferkrav	3.511	0
NEP-krav	4.213	1.520
Samlet kapitalkrav	55.115	43.454
Egentlig kernekapital før fradrag	104.093	91.098
Regulering for garantrenter	-397	-375
Regulering for udskudte skatter	0	0
Forsigtig værdiansættelse	-139	-131
Øvrige fradrag	-8.447	-11.806
Egentlig kernekapital	95.110	78.786
Kernekapital	95.110	78.786
Kapitalgrundlag	95.110	78.786
Kreditrisiko	269.101	230.863
Markedsrisiko	35.228	33.316
Operationel risiko	46.723	39.804
Risikoeksponering	351.052	303.983
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent	27,1%	25,9%
Kernekapitalprocent	27,1%	25,9%
Kapitalprocent	27,1%	25,9%

Kapital- og kernekapitalprocenter er opgjort efter gældende lovgivning på opgørelsestidspunkterne.

NOTER HOVED- OG NØGLETAL

	2019	2018	2017	2016	2015	Note
Resultatopgørelse (tkr.)						1
Netto rente- og gebyrindtægter	25.446	21.850	19.765	18.657	17.652	
Kursreguleringer	5.727	-653	2.531	1.420	1.850	
Udgifter til personale og administration	13.229	12.502	11.611	10.967	10.004	
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	3.257	-1.448	-546	1.025	1.217	
Skat	1.985	1.813	2.162	1.673	1.476	
Årets resultat	12.386	8.199	8.957	6.297	6.155	
Balance (tkr.)						
Udlån og tilgodehavender	261.045	234.885	199.805	176.016	158.502	
Egenkapital	104.093	91.098	83.349	74.388	68.180	
Aktiver i alt	493.991	401.775	349.537	328.096	300.168	
Nøgletal						
Kapitalprocent	27,1	25,9	27,5	27,9	27,9	
Kernekapitalprocent	27,1	25,9	27,5	27,9	27,9	
Egenkapitalforrentning før skat	14,7	11,5	14,1	11,2	11,7	
Egenkapitalforrentning efter skat	12,7	9,4	11,4	8,8	9,5	
Indtjening pr. omkostningskrone	1,9	1,9	2,0	1,7	1,7	
Renterisiko	2,3	2,4	0,7	0,5	1,2	
Valutaposition	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	
Udlån i forhold til indlån	77,4	82,8	82,7	77,0	75,8	
Udlån i forhold til egenkapital	2,5	2,6	2,4	2,4	2,3	
Årets udlånsvækst	11,1	17,8	13,5	11,1	1,8	
Overdækning i forhold til FIL §152	-	-	252,1	280,6	285,4	
Likviditet opgjort efter LCR	270,3	317,7	424,4	386,8	-	
Sum 20 største eksponeringer ift. kapitalgrundlag	86,5	127,9	-	-	-	
Summen af eksponeringer > 10% af kap.grundlag	-	-	12,3	10,5	38,8	
Årets nedskrivningsprocent	0,9	-0,4	-0,2	0,4	0,5	
Afkastningsgrad	2,5	2,0	2,6	1,9	2,1	

Hovedposter og nøgletal opgjort efter gældende lovgivning på opgørelsestidspunktet. Sammenligningstallene er tilrettet disse forhold, hvor det har været nødvendigt, for at fremme regnskabsforståelsen.

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2019	2018	Note
	tkr.	tkr.	
Renteindtægter			2
Kreditinstitutter og centralbanker	0	0	
Udlån og andre tilgodehavender	15.416	13.926	
Obligationer	1.001	981	
Øvrige renteindtægter	0	0	
Renteindtægter i alt	16.417	14.907	
Renteudgifter			3
Kreditinstitutter og centralbanker, negative renter	262	155	
Indlån og anden gæld	400	627	
Øvrige renteudgifter	1	10	
Renteudgifter i alt	663	792	
Gebyrer og provisionsindtægter			4
Værdipapirhandel og depoter	403	278	
Betalingsformidling	316	291	
Lånesagsgebyrer	2.028	1.279	
Garantiprovision	588	368	
Øvrige gebyrer og provisioner	5.653	5.322	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	8.988	7.538	
Kursreguleringer			5
Obligationer	-961	-741	
Aktier m.v.	6.586	15	
Valuta	102	73	
Kursreguleringer i alt	5.727	-653	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2019	2018	Note
	tkr.	tkr.	
Udgifter til personale og administration			6
Personaleudgifter			
Lønninger (her er alene tale om faste lønde)	5.906	5.511	
Pensioner	473	462	
Udgifter til social sikring og afgifter m.v.	862	889	
I alt	7.241	6.862	
Øvrige administrationsomkostninger	5.988	5.640	
Udgifter til personale og administration i alt	13.229	12.502	
Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion			
Direktion - løn incl. pension (her er alene tale om faste lønde)	1.445	1.322	
Antal direktionsmedlemmer	1	1	
Bestyrelsesformand (fast vederlag)	64	63	
Næstformand (fast vederlag)	38	37	
Menige bestyrelsesmedlemmer (fast vederlag)	128	125	
Antal bestyrelsesmedlemmer	6	6	
I alt	1.675	1.547	
Borbjerg Sparekasse har ikke, udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere.			
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede	9,0	9,2	
Honorar til revisionsfirmaer			
Lovpligtig revision af årsregnskabet	103	99	
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	28	25	
Samlet honorar til de repræsentantskabsvalgte revisionsvirksomheder, der udfører den lovpligtig revision	131	124	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender i regnskabsåret			7
Individuelle nedskrivninger			
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb	4.283	-9	
Tilbageførsel af hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår	-105	-281	
Årets nedskrivninger	4.178	-290	
Nedskrivninger i årets løb, netto	4.178	-290	
Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet	53	35	
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-6	-6	
Renter af nedskrevne fordringer	-968	-1.187	
Årets nedskrivning på udlån og tilgodehavender m.v.	3.257	-1.448	
Årets nedskrivningsprocent	0,9	-0,4	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	5,7	5,3	
Skat			8
Aktuel skat	2.006	1.659	
Efterregulering tidligere års skat	0	0	
Ændring i udskudt skat	-21	154	
Skat af rente til garantkapital posteret direkte i egenkapitalen ...	0	0	
Skat af årets resultat	1.985	1.813	
Skatteafstemning			
Gældende skattesats	22,0	22,0	
Permanente afvigelser	-8,2	-3,9	
Effektiv skatteprocent	13,8	18,1	

NOTER TIL BALANCEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			9
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	68.923	21.316	
Tilgodehavender i alt	68.923	21.316	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	68.923	21.316	
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris			10
Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger	282.172	251.158	
Nedskrivninger ultimo	-21.127	-16.273	
Udlån og tilgodehavender ultimo	261.045	234.885	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	7.098	5.416	
Til og med 3 måneder	26.936	11.634	
Over 3 måneder og til og med 1 år	82.754	84.566	
Over 1 år og til og med 5 år	77.538	79.756	
Over 5 år	66.719	53.513	
Delvist nedskrevne tilgodehavender			
Der er foretaget delvis nedskrivning på udlån og tilgodehavender som følge af indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.			
Individuelt vurderet udlån			
Værdiansættelse før nedskrivning	38.887	30.930	
Værdiansættelse efter nedskrivning	21.378	16.042	

NOTER TIL BALANCEN

				Note 10
2019 (tkr.)				
Udlån og tilgodehavender:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Nedskrivninger primo	893	1.143	14.888	16.924
Årets nedskrivninger, netto	503	1.107	2.593	4.203
Overført fra stadie 1	-296	268	28	0
Overført fra stadie 2	190	-190	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Ultimo	1.290	2.328	17.509	21.127
Garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Hensættelser primo	90	197	0	287
Årets hensættelser	-30	-75		-105
Overført fra stadie 1	0	0	0	0
Overført fra stadie 2	0	0	0	0
Ultimo	60	122	0	182
Tilgodehavender hos kreditinstitutter:				
Nedskrivninger på primo	28	0	0	28
Årets nedskrivninger, netto	80	0	0	80
Ultimo	108	0	0	108
2018 (tkr.)				
Udlån og tilgodehavender:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Nedskrivninger primo	542	1.464	14.685	16.691
Årets nedskrivninger, netto	-6	36	203	233
Overført fra stadie 1	-84	84	0	0
Overført fra stadie 2	441	-441	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Total.....	893	1.143	14.888	16.924
Garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Hensættelser primo	15	53	500	568
Årets hensættelser	75	144	-500	-281
Overført fra stadie 1	0	0	0	0
Ultimo	90	197	0	287
Tilgodehavender hos kreditinstitutter:				
Nedskrivninger på primo	270	0	0	270
Årets nedskrivninger, netto	-242	0	0	-242
Ultimo	28	0	0	28
			2019	2018
			tkr.	tkr.
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt ultimo			21.417	17.239

NOTER TIL BALANCEN

Note
10

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

2019 (tkr.)

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringede	0	0	38.887	38.887
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	14.921	36.298	0	51.219
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	235.108	89.492	0	324.600
Med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	22.282	1.209	0	23.491
Total.....	272.311	126.999	38.887	438.197

2018 (tkr.)

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringede (1)	0	0	30.930	30.930
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	25.221	20.723	0	45.944
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	207.517	48.713	0	256.230
Med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	57.381	1.469	0	58.850
I alt	290.119	70.905	30.930	391.954

NOTER TIL BALANCEN

Note
10

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

2019 (tkr.)	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	31.110	8.391	8.991	48.492
Industri og råstofudvikling	300	0	4.831	5.131
Energiforsyning	737	0	0	737
Bygge og anlæg	8.352	4.937	0	13.289
Handel	5.246	1.552	1.390	8.188
Transport, hoteller og restauranter	6.246	2.352	0	8.598
Information og kommunikation	0	0	0	0
Finansiering og forsikring	4.025	255	0	4.280
Fast ejendom	18.169	4.740	1.627	24.536
Øvrige erhverv	19.968	2.693	1.106	23.767
Erhverv i alt	94.153	24.920	17.945	137.018
Private	178.158	102.079	20.942	301.179
I alt	272.311	126.999	38.887	438.197
2018 (tkr.)	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	28.470	11.863	10.203	50.536
Industri og råstofudvikling	455	5.902	0	6.357
Energiforsyning	500	0	0	500
Bygge og anlæg	11.287	3.510	40	14.837
Handel	6.864	3.394	1.464	11.722
Transport, hoteller og restauranter	7.850	237	0	8.087
Information og kommunikation	0	0	0	0
Finansiering og forsikring	10.104	255	0	10.359
Fast ejendom	18.045	3.854	0	21.899
Øvrige erhverv	19.113	2.688	1.403	23.204
Erhverv i alt	102.688	31.703	13.110	147.501
Private	187.431	39.202	17.820	244.453
I alt	290.119	70.905	30.930	391.954

NOTER TIL BALANCEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Værdipapirer			11
Obligationer til dagsværdi	107.066	98.172	
Aktier m.v.	31.102	32.608	
Værdipapirer i alt	138.168	130.780	
Der kan klassificeres således			
Værdipapirer med handel for øje	118.221	108.856	
Anlægspapirer	19.947	21.924	
Sektoraktier der måles til dagsværdi på basis af ikke-observerbare input (niveau 3)			
Regnskabsmæssig værdi primo	1.648	1.085	
Tilgang	0	0	
Afgang	0	0	
Kursregulering	125	563	
Værdi ultimo	1.773	1.648	
Puljer			12
Aktiver			
Aktier	206	151	
Investeringsfondsandele	16.093	6.865	
Aktiver tilknyttet puljeordninger	16.299	7.016	
Passiver			
Samlet indlån	16.299	7.016	
Indlån i puljeordninger	16.299	7.016	
Ejendomme			13
Investeringsejendomme			
Dagsværdi primo	391	391	
Regulering til dagsværdi	-192	0	
Dagsværdi ultimo	199	391	
Der har ikke medvirket ekstern vurderingsmand ved værdiansættelsen ultimo.			
Domicilejendomme			
Omvurderet værdi primo	1.465	1.556	
Afskrivninger	90	91	
Omvurderet værdi ultimo	1.375	1.465	
Der har ikke medvirket ekstern vurderingsmand ved værdiansættelsen ultimo.			
Ejendomme i alt	1.574	1.856	

NOTER TIL BALANCEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Øvrige materielle anlægsaktiver			14
Driftsmidler			
Kostpris primo	1.177	1.177	
Tilgang i årets løb	19	0	
Afgang i årets løb	0	0	
Kostpris ultimo	1.196	1.177	
Ned- og afskrivninger primo	866	808	
Årets afskrivninger	57	58	
Tilbageførte afskrivninger	0	0	
Ned- og afskrivninger ultimo	923	866	
Bogført værdi ultimo	273	311	
Udsudte skatteaktiver			15
Aktiveret primo	129	117	
Ændring i regnskabspraksis, IFRS9	0	154	
Årets aktivering	22	-142	
Aktiveret ultimo	151	129	
Der vedrører følgende poster			
Udlån	164	140	
Driftsmidler	-13	-11	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker			16
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	0	0	
Indlån og anden gæld			17
Anfordring	299.058	229.586	
Med opsigelsesvarsel	31.447	32.826	
Særlige indlånsformer	34.070	34.572	
Indlån og anden gæld i alt	364.575	296.984	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	300.158	230.590	
Til og med 3 måneder	221	257	
Over 3 måneder og til og med 1 år	32.858	34.115	
Over 1 år og til og med 5 år	6.121	6.006	
Over 5 år	25.217	26.016	

NOTER TIL ØVRIGE OPLYSNINGER

	2019 Procent	2018 Procent	Note
Kreditrisici			18
Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier			
Offentlige myndigheder	0	0	
Erhverv, herunder			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	9	10	
Industri og råstofindvinding	1	2	
Energiforsyning	0	0	
Bygge- og anlægsvirksomhed	3	3	
Handel	2	3	
Transport, hoteller og restauranter	2	2	
Information og kommunikation	0	0	
Finansiering og forsikring	1	3	
Fast ejendom	6	5	
Øvrige erhverv	4	6	
Erhverv i alt	28	34	
Private	72	66	
I alt	100	100	
Markedsrisici			19
Valutarisici			
Mellemværende i fremmed valuta	tkr.	tkr.	
Aktiver i fremmed valuta	225	203	
Valutaposition	225	203	
Valutaposition i procent	0,2	0,3	
Renterisici			
Beregnet renterisiko	tkr.	tkr.	
Renterisiko på værdipapirer	2.152	1.864	
Renterisiko i alt	2.152	1.864	
Renterisiko i procent	2,3	2,4	

Sparekassens finansielle risici og styringspolitikker er beskrevet i ledelsesberetningen.

NOTER TIL ØVRIGE OPLYSNINGER

	2019	2018	Note
	Procent	Procent	
Eventualforpligtelser			20
Stillede garantier m.v.			
Finansgarantier	48.851	35.939	
Øvrige garantier	41.400	36.453	
I alt	90.251	72.392	

Andre forpligtende aftaler

Sparekassen har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om levering af serviceydelser på IT området. Betaling for udtræden af denne aftale i aftalens opsigelsesperiode udgør tkr. 7.014, svarende til den normale betaling til SDC A/S i 48 måneder.

Afgivne sikkerheder m.v.

Ingen.

Nærtstående parter

21

Bestemmende indflydelse

Ingen parter har bestemmende indflydelse på Borbjerg Sparekasse.

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med

Borbjerg Sparekasses nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter sparekassens bestyrelse og direktion samt disse personers relaterede familiemedlemmer.

Direktion og bestyrelse

Størrelse af lån, kautioner og garantier stillet for direktions- og bestyrelsesmedlemmerne i sparekassen.

	2019	2018
	tkr.	tkr.
Direktion	767	849
Bestyrelse	3.671	3.691

Lån m.v. til direktion og bestyrelse er givet på sparekassens normale markedsmæssige vilkår med en rente i intervallet 4,00 % til 8,75 % p.a.

Lovgrundlag, praksis og præsentation

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

Alle indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, og alle omkostninger indregnes i takt med, at de afholdes. Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i resultatopgørelsen, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen. Dog indregnes visse poster direkte på egenkapitalen med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi, dog måles immaterielle og materielle aktiver til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser, som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Værdipapirer og andre finansielle instrumenter indregnes på afregningsdagen.

Netto rente- og gebyrindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Gebyrindtægter og lignende indtægter, som udgør en integreret del af et udlåns effektive forrentning, indregnes over løbetiden med den effektive rente for det pågældende udlån. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Negative renter af tilgodehavende hos kreditinstitutter indregnes som en renteudgift.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til sparekassens hovedaktivitet, herunder avance ved salg af grunde og bygninger samt øvrige materielle aktiver.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pension m.v. til sparekassens personale. Omkostninger til ydelser og goder til de ansatte indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder. Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med alle medarbejderne. I disse ordninger indbetales faste bidrag til et eksternt pensionselskab. Herudover har sparekassen ingen yderligere forpligtelser til bidrag til nuværende eller tidligere medarbejdere.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, der måles til dagsværdi, omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Dagsværdien fastsættes sædvanligvis til nominel værdi.

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Efter de nye IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning, finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele, afledte finansielle instrumenter og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter, fortsat

Sparekassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen.
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Der er som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen implementeret ny praksis for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget, når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på instituttets rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (Stadie 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynligheden for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsendregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet. Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Kreditforringede aktiver (Stadie 3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter.
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Sparekassen gennemgår alle udlån over 2% af kapitalgrundlaget individuelt.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sin forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af forventet kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk ud over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af sparekassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Sparekassen bruger en model herfor, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføjes herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Instituttet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg

Instituttet foretager på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2. Dette foretages på baggrund af sparekassens eksponering i særlige brancher. For 2019 er der foretaget et ledelsesmæssigt skøn vedrørende landbrug.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Nedskrivninger i stadie 3

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og sparekassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor sparekassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervskunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkasso selskab, som står for inddrivelse af gælden.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer og pantebreve, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markededata.

Aktier m.v.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger måles ved første indregning til kostværdi, og måles efterfølgende til henholdsvis dagsværdi for investeringsejendomme og omvurderet værdi for domicilejendomme. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Investeringsejendomme omfatter ejendomme, der ikke er klassificeret som domicilejendomme. Investeringsejendomme måles til dagsværdi, der fastsættes ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmetoder og i overensstemmelse med bilag til regnskabsbekendtgørelsen. Værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen.

Domicilejendomme omfatter ejendomme, der anvendes i virksomhedens egen drift. Domicilejendomme måles til omvurderet værdi med fradrag af afskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi og afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid, der andrager 50 år.

Omvurdering af domicilejendomme foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentlig fra dagsværdien på balancetidspunktet. Omvurderet værdi fastsættes ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmetoder som anført i regnskabsbekendtgørelsen.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger over totalindkomstopgørelsen, og for nedskrivninger, der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger, over resultatopgørelsen.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

Driftsmateriel	3-10 år	0 % af kostpris
----------------	---------	-----------------

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsageligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter, der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Periodeafgrænsningsposter og andre passiver

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder, herunder modtagne renter og provisioner. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre passiver omfatter hovedsageligt skyldige omkostninger og mellemregningsposter, der er udgiftsført inden balancedagen, men først afregnet i efterfølgende regnskabsår. Andre passiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gælds påtagelse til det modtagne provenu dvs. hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Under periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver indgår modtagne betalinger, der er indtægter vedrørende efterfølgende år.

Egenkapital

Foreslået renter af garantkapital

Renter af garantkapital indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. De foreslåede renter af garantkapital for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, i totalindkomstopgørelsen med den del der kan henføres til poster i totalindkomsten og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster direkte på egenkapitalen.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs (lukkekurs). Forskellen mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver, der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver, der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs (lukkekurs).

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

En negativ regnskabsmæssig påvirkning af de nye forventningsbaserede IFRS 9 nedskrivningsregler vil i udgangspunktet have tilsvarende effekt på kapitalgrundlaget. For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen, har Europa-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (kapitalkravspakken), foreslået en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år.

Samlet set vurderer sparekassen virkningen af IFRS 9 på den kapitalmæssige overdækning til at være beskeden ved reglernes ikrafttrædelse i 2018.

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Kommende regnskabsregler

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 implementerer den internationale regnskabsstandard IFRS 16 vedrørende leasing, der træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for førtidsimplementering. I forhold til de hidtil gældende regler indebærer ændringen, at kontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse.

Sparekassen har besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Virkningen af de kommende leasingregler vurderes at være uvæsentlige, da sparekassen kun har få leasing- eller leasinglignende kontrakter.

NOTER VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Note
23

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivning på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn.
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Dette gør, at ledelsen har foretaget en række nye skøn forbundet med opgørelsen af nedskrivningerne for 2019, herunder makroøkonomiske skøn baseret på et fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, hvor sparekassen har betydelige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som instituttet anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori.

Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang m.v.

Værdierne på særligt landbrugsengagementer er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er meget sparsomt. Således konstaterer instituttet stort set ingen handel med aktiver som den type aktiver, der indgår i beregningerne af nedskrivningsbehovet på især denne type låntagere. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsengagementer er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugsengagementer, hvor der er vurderet at være kreditforringelse (stadie 3), er der ikke anvendt højere HA-priser end de af Finanstilsynet udmeldte maksimumpriser. Endvidere kan ændringer i de anvendte mælkekvoter og staldpladser mv. medføre behov for yderligere nedskrivninger, og det kan ikke afvises at sådanne ændringer vil være væsentlige.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

NOTER VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case", en "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. De ledelsesmæssige skøn relaterer sig især til landbrug. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg eller indfrielse på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata. Værdiansættelser baseret på værdiansættelsesteknikker er i større omfang baseret på ledelsesmæssige skøn.

Måling af unoterede aktier og visse obligationer

Måling af unoterede aktier og visse obligationer er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Måling af unoterede aktier og obligationer er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.